	KOD PRACY									
			-			**-**				
	Dzień			**Miesiąc**			**Rok**			
pieczątka ***Wojewódzkiej Komisji Konkursowej***	**DATA URODZENIA UCZNIA**									

KONKURS Z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu z geografii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- **Arkusz liczy 14 stron i zawiera 22 zadania.**
- **Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.**
- **Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.**
- **Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.**
- **W przypadku testu wyboru prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi. Jeżeli pomylisz się, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź.**
- **Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.**
- **Nie używaj korektora, długopisu zmazywalnego.**
- **Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.**
- **Brudnopis nie będzie oceniany.**

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Czas pracy:

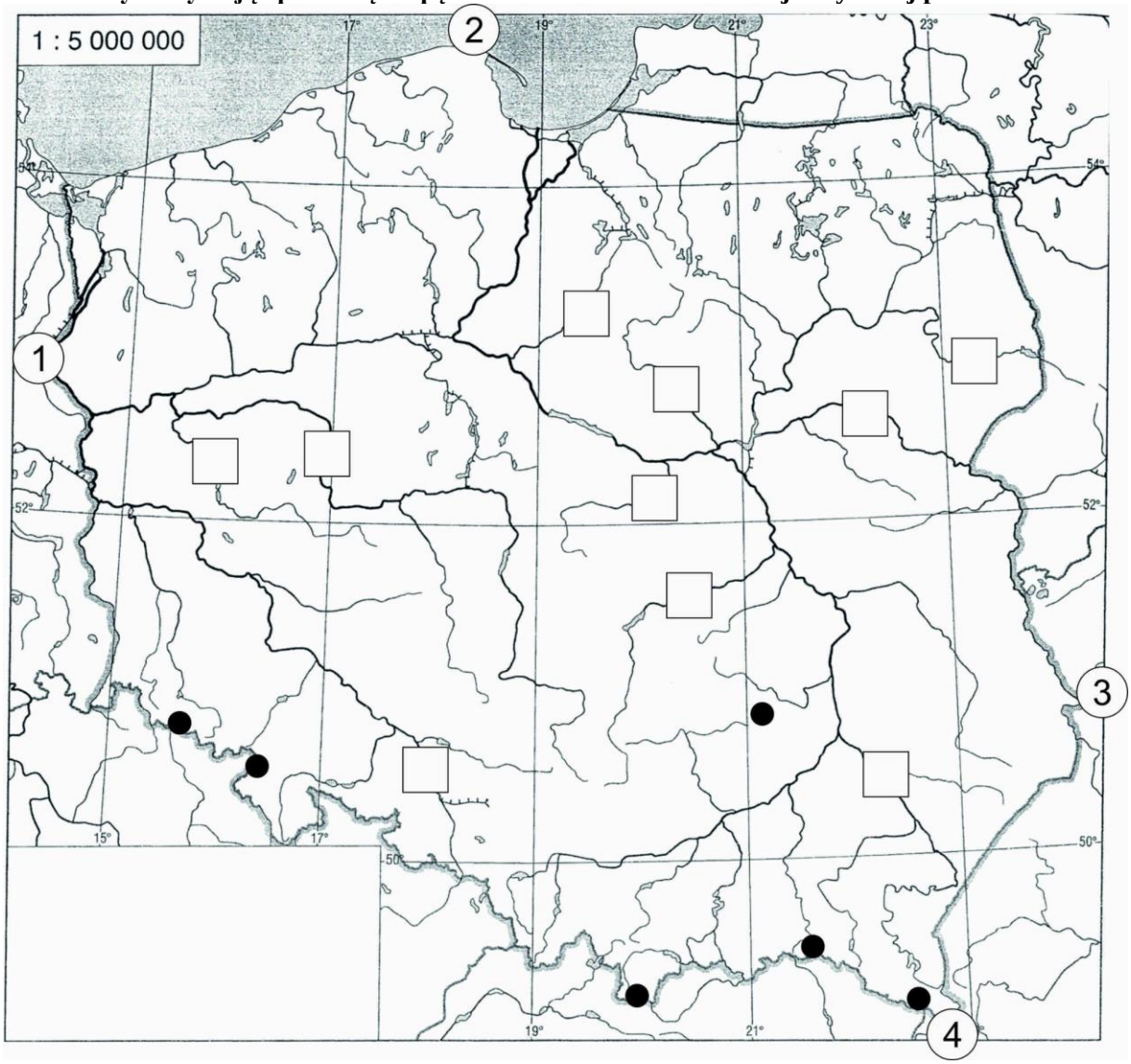
90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:

100

Zadanie 1.

Wykorzystując poniższą mapę oraz zamieszczone informacje wykonaj polecenia:

Zadanie 1.1 (0-12) pkt

Numerami 1-4 zaznaczono skrajne punkty Polski, wykorzystując podane informacje i własną wiedzę, uzupełnij tabelę.

Nr na mapie	Szerokość geograficzna	Długość geograficzna	miejsce
			Szczyt Opołonek
		14°07’E	
2			
	50°52’N		

14°07’E, 54°50’N, 24°09’E, 49°00’N, 22°51’E, 52°51’N, 18°18’E,
Osinów Dolny, Jastrzębia Góra, Zosin

Zadanie 1.2 (0-6) pkt

Na mapie (czarnymi kółkami) zaznaczono wybrane pasma górskie w Polsce – podpisz je na załączonej mapie.

Zadanie 1.3 (0-4) pkt

Przyporządkuj wybrane rzeki w Polsce w miejscu ich sygnatury na mapie.
Wpisz litery w puste pola kwadratów: **Pilica - A, Drwęca – B, Bug – C, Obra - D**

Zadanie 1.4 (0-1) pkt

Zaznacz kółkiem (ok. 1 cm średnicy) miejsce gdzie znajduje się Zalew Soliński.

Zadanie 2. (0-6) pkt

Oblicz wysokość Słońca nad horyzontem w momencie górowania w Jastrzębiej Górze w dniu 22 grudnia i 22 czerwca.

A. 22 grudnia

Korzystamy ze wzoru h = _____

h = _____

22 grudnia wysokość Słońca nad horyzontem w momencie górowania wynosi _____

B. 22 czerwca

Korzystamy ze wzoru h = _____

h = _____

22 czerwca wysokość Słońca nad horyzontem w momencie górowania wynosi _____

Zadanie 3.

Zalew Soliński, zwany Bieszczadzkim Morzem jest niewątpliwie jedną z największych atrakcji turystycznych naszego regionu. Ostatnią dużą inwestycją jest kolej gondolowa. Biorąc pod uwagę poniższe dane, dokonaj obliczeń.

Zadanie 3.1 (0-7) pkt

Kolej łączy dwa wzniesienia:
Plasza – stacja dolna - 456 m n.p.m. oraz Jawor – stacja górna – 561 m n.p.m.
Długość kolei na mapie w skali 1:75 000 wynosi 2,1cm.
Oblicz średnie nachylenie tej kolei podając wynik w promilach (zapisz obliczenia).

Odpowiedź _____

Zadanie 3. 2 (0-4) pkt

Zbiornik Soliński ma 22 km^2 powierzchni.
Oblicz jaki to będzie obszar na mapie w skali 1 : 75 000.
Wynik podaj w cm^2 (zapisz obliczenia).

Odpowiedź _____ cm^2

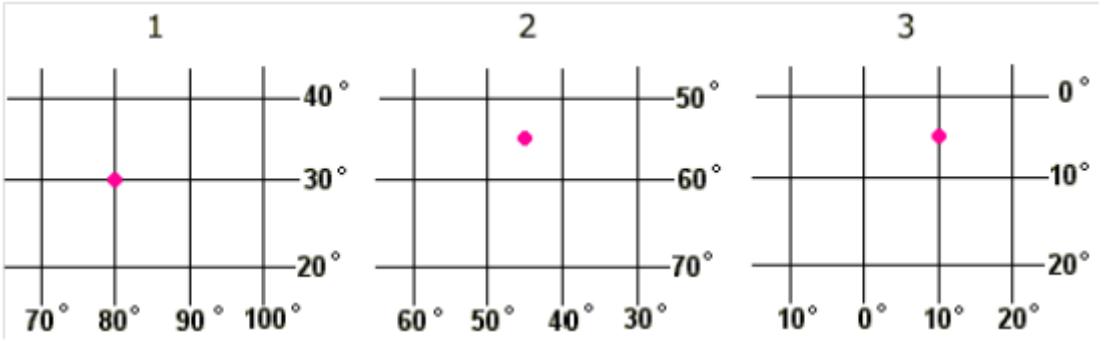
Zadanie 4. (0-1) pkt

Zaznacz skalę mapy, na której sygnatura rzeki Wisły ma największą długość.

A. 1: 200 000 B. 1: 10 000 000 C. 1: 700 000 D. 1: 15 000 000

Zadanie 5. (0-3) pkt

Określ współrzędne geograficzne zaznaczonych punktów.
Odczytane wartości zapisz w miejscu przeznaczonym na odpowiedź.

Odpowiedź:

A. szerokość geograficzna _____ długość geograficzna _____

B. szerokość geograficzna _____ długość geograficzna _____

C. szerokość geograficzna _____ długość geograficzna _____

Zadanie 6. (0-2) pkt

Wymień <u>dwa</u> skutki dotyczące cech pogody, jakich należy się spodziewać po usłyszeniu komunikatu w mediach, że: *„2 października w Polsce rozpocznie się tzw. babie lato”*.

1. _____

2. _____

Zadanie 7. (0-9) pkt

Każdą z rzek wymienionych poniżej, przyporządkuj do akwenu, do którego ona uchodzi.

Nazwy rzek wpisz do odpowiednich rubryk tabeli.

Morze Czarne	Morze Kaspijskie	Morze Bałtyckie	Morze Północne

Rzeki: Dunaj, Łaba, Dniepr, Tamiza, Ren, Wołga, Odra, Niemen, Ural.

Zadanie 8. (0-3) pkt

Do każdego z zamieszczonych poniżej zdań dopisz właściwy termin geograficzny.

Terminy do wyboru:
dział wodny, obszar bezodpływowy, dorzecze, zlewisko, system rzeczny

A. Teren, z którego wody powierzchniowe spływają do określonego morza lub oceanu to:

_____

B. Teren, z którego wody powierzchniowe nie są odprowadzane do mórz to

_____

C. Rzeka główna wraz z wszystkimi dopływami tworzy

_____

Zadanie 9. (0-1) pkt

Spośród wymienionych form rzeźby terenu zaznacz dwie, które powstały w wyniku rzeźbotwórczej działalności lądolodu.

A. doliny U-kształtne

B. wzgórza morenowe

C. jeziora morenowe

D. kary

E. pradoliny

Zadanie 10. (0-1) pkt

Zaznacz zestaw, w którym wszystkie wymienione skały są skałami osadowymi.

A. zlepieniec, piaskowiec, dolomit, wapień

B. piasek, gnejs, marmur, żwir

C. zlepieniec, węgiel kamienny, wapień, marmur

D. glina, granit, bazalt, węgiel brunatny

Zadanie 11. (0-1) pkt

Zaznacz zestaw, w którym prawidłowo wymieniono nazwy er geologicznych w kolejności od najstarszej do najmłodszej.

A. prekambryjska, paleozoiczna, kenozoiczna, mezozoiczna

B. paleozoiczna, prekambryjska, kenozoiczna, mezozoiczna

C. kenozoiczna, mezozoiczna, paleozoiczna, prekambryjska

D. prekambryjska, paleozoiczna, mezozoiczna, kenozoiczna

Zadanie 12. (0-1) pkt

Zaznacz dwie gleby, które są glebami strefowymi.

A. gleby tundrowe

B. gleby górskie

C. mady

D. rędziny

E. gleby cynamonowe

Zadanie 13. (0-3) pkt

Do poniższych opisów dopasuj odpowiednią nazwę gleby

1. Skałą macierzystą tej gleby są wapienie i można je spotkać np. na obszarze Niecki Nidziańskiej -

   _____

2. Zajmują około 25% powierzchni Polski. Są to gleby mało żyzne –

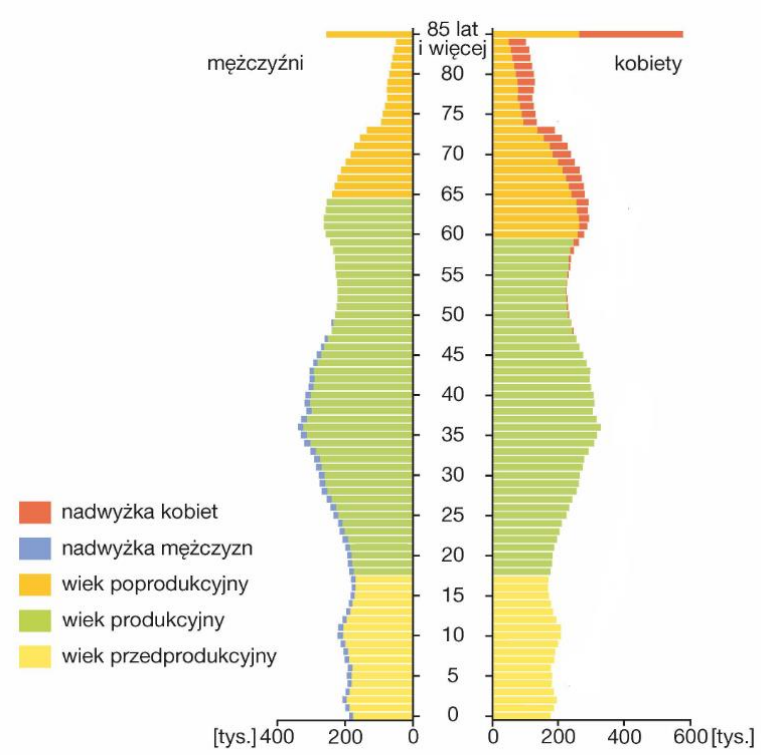
   _____

3. Skałą macierzystą tej gleby są lessy. Występują m.in. na Wyżynie Lubelskiej -

   _____

Zadanie 14. (0-1) pkt

Analizując piramidę wieku i płci ludności Polski w 2019 roku zaznacz dwie cechy struktury demograficznej społeczeństwa, dla którego sporządzono tę piramidę.

Źródło: Oblicza geografii 3, wyd. Nowa Era

A. Rosnąca liczba urodzeń.

B. Duży odsetek ludności w wieku produkcyjnym.

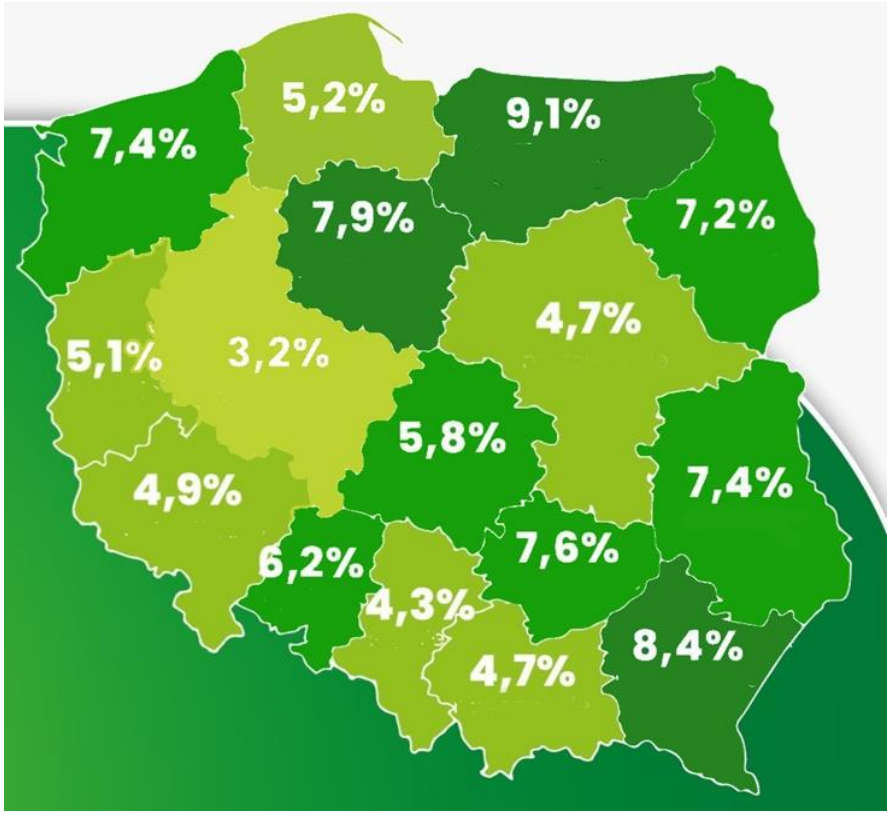
C. Duży udział dzieci i młodzieży w strukturze wieku ludności.

D. Osoby urodzone w latach 1978- 1983, zaliczane są do wyżu demograficznego.

E. Nadwyżka kobiet nad liczbą mężczyzn utrzymuje się do 50 roku życia.

Zadanie 15. (0-8) pkt

Na mapie przedstawiono zróżnicowanie stopy bezrobocia w Polsce według województw w grudniu 2021 r.

Źródło: *https://www.gov.pl/web/rodzina/poziom-bezrobocia-rejestrowanego-na-koniec-2021-roku-pierwsza-taka-sytuacja-od-ponad-trzech-dekad*

A. Wymień dwa województwo o najwyższej stopie bezrobocia

_____ i _____

Podaj główną przyczynę wysokiego bezrobocia w województwie, w którym stopa bezrobocia jest najwyższa.

_____

_____

B. Wymień dwa województwa o najniższej stopie bezrobocia

_____ i _____

Podaj główną przyczynę niskiego bezrobocia w województwie, w którym stopa bezrobocia jest najniższa.

_____

_____

Zadanie 16. (0-4) pkt

Każdemu z podanych objaśnień przyporządkuj właściwy termin geograficzny oznaczony numerami od 1 do 7. W zaznaczone miejsca wpisz odpowiednie numery.

Uwaga: podano więcej terminów niż należy przyporządkować.

A. Suma przyrostu naturalnego ludności i salda migracji.

B. Osoba w nowym miejscu pobytu, do którego przybyła na stałe lub na pewien czas.

C. Różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów w danym kraju na 1000 mieszkańców.

D. Stosunek liczby mieszkańców do powierzchni obszaru, na którym mieszkają.

1. współczynnik przyrostu rzeczywistego
2. współczynnik przyrostu naturalnego
3. przyrost naturalny
4. przyrost rzeczywisty
5. gęstość zaludnienia
6. emigrant
7. imigrant

A.	B.	C.	D.

Zadanie 17. (0-1) pkt

Zaznacz literę, którą oznaczono zdanie prawidłowo wyjaśniające znaczenie terminu współczynnik urbanizacji.

A. Współczynnikiem urbanizacji nazywamy procentowy udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności regionu, państwa lub kontynentu.

B. Współczynnikiem urbanizacji nazywamy sieć miast w danym państwie lub na kontynencie.

C. Współczynnikiem urbanizacji nazywany jest procent ludności wiejskiej w ogólnej liczbie ludności regionu, państwa lub kontynentu.

D. Współczynnikiem urbanizacji nazywany proces prowadzący do rozwoju miast. Obejmuje on powstawanie nowych ośrodków miejskich oraz rozwój już istniejących miast.

Zadanie 18. (0-2) pkt

Porównaj warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa na Nizinie Śląskiej i Pojezierzu Suwalskim, wpisując w wolne rubryki właściwe określenia podane w tabeli w nawiasach.

Nazwa Krainy geograficznej	Warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa			
	Długość okresu wegetacyjnego (dłuższa / krótsza)	Temperatura powietrza w lipcu (wyższa / niższa)	Gleby (dobre / słabe)	Rzeźba terenu (korzystna / mało korzystna)
Nizina Śląska				
Pojezierze Suwalskie				

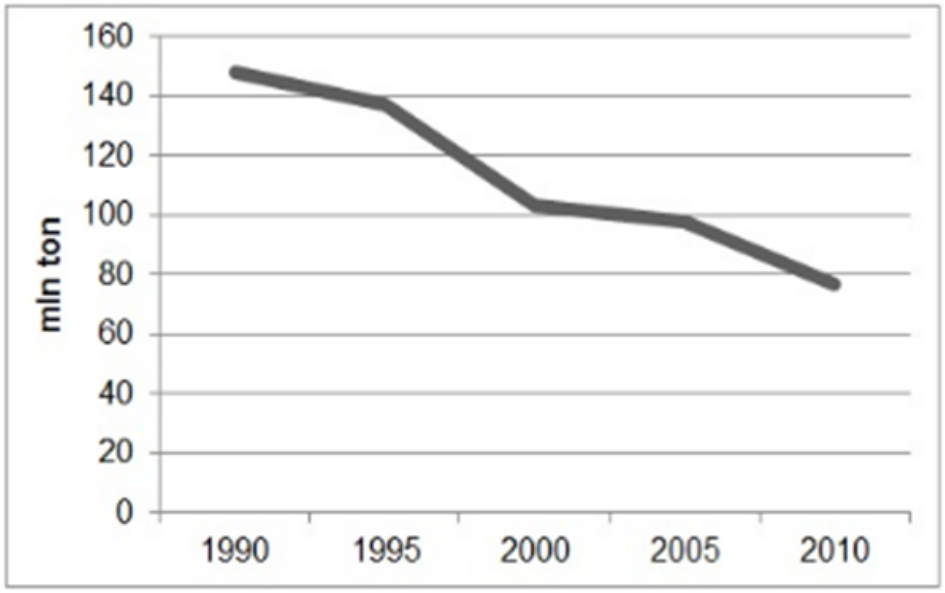
Zadanie 19. (0-4) pkt

Oceń, czy poniższe informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F- jeśli informacja jest fałszywa.

1. Polskie zasoby soli kamiennej są na wyczerpaniu ..... _____
2. Polska plasuje się w światowej czołówce producentów srebra metalicznego ... _____
3. Piaskowce w Polsce eksploatowane są głównie na Dolnym Śląsku, w rejonie świętokrzyskim i w Karpatach ..... _____
4. W rejonie Tarnobrzega znajduje się największe dotychczas poznane na świecie złoże siarki rodzimej ..... _____

Zadanie 20. (0-9) pkt

Wykres przedstawia zmiany wydobycia węgla kamiennego w Polsce w latach 1990 - 2010. Dokonaj analizy wykresu i odpowiedz na pytania.

A. Przedstaw tendencję zmian wielkości wydobycia węgla kamiennego w Polsce po 1990 r.

_____

B. Podaj dwie przyczyny, które wpłynęły na zmiany wielkości wydobycia węgla kamiennego w Polsce po 1990 r.

1. _____

2. _____

C. Podaj dwa zagłębia gdzie do dnia dzisiejszego prowadzi się eksploatację węgla kamiennego.

1. _____

2. _____

Zadanie 21. (0-2) pkt

Widoczna na zdjęciu atrakcja turystyczna na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO wpisana została 13 lipca 2006 roku.
Podaj nazwę widocznego na zdjęciu obiektu oraz miejsce lokalizacji (miasto).

Źródło: https://www.polskieradio.pl/

Nazwa obiektu _____

Miasto _____

Zadanie 22. (0-4) pkt

Oceń prawdziwość każdej informacji dotyczącej transportu w Polsce.
Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

Lp.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Autostrada A4 łączy Jędrzychowice z Medyką.		
2.	W Warszawie gdzie krzyżuje się autostrada A1 z A2, powstało jedno z większych centrów logistycznych w Polsce.		
3.	Gazoport w Świnoujściu umożliwia przyjmowanie ładunków LNG z Kataru i USA.		
4.	Odra żeglowna jest na odcinku od ujścia Warty do Szczecina.		

BRUDNOPIS